

Vuosaaren ala-asteen johtokunnan lausunto palveluverkon kehittämiseen Vuosaaren alueelle

Johtokunnan lausunto ei puolla nykyisen ehdotuksen mukaista ratkaisua, jossa Vuosaaren ala-aste, Mustakiven ala-aste ja Tehtaanpuiston yläaste muodostaisivat yhtenäisen peruskoulun Punakiven tien ja Mustakiven koulun tiloissa. Seuraavassa lausunnossa haluamme tuoda teille perusteita näkemyksemme tueksi. Alla olevassa johtokunnan lausunnossa on kuultu myös oppilaskuntaa ja lausunto sisältää myös heidän näkemyksensä asiasta.

Etäisyydet koulujen välillä

Yhdistämiskorjauksia tehtäessä pitää huomioida mahdollisimman turvallinen liikkuminen koulujen välillä sisältäen sekä liikenneturvallisuuden että kiusaamisen ehkäisyn. Mitä lyhempi ja liikenneturvallisempi matka toiseen toimipisteeseen on, sitä paremmin nämä koulut sopivat yhdistymään. Yhdistyminen Mustakiveen ei tästä syystä ole järkevä vaihtoehto. Liikkuminen koulujen välillä vaikeuttaa myös opettajien työtä ja oppilaiden valvonta siirtymien aikana on vaikeaa ja vastuu tästä on kuitenkin koululla. Pitkät etäisyydet vaikeuttavat merkittävästi myös yhtenäisen toimintakulttuurin aikaansaamista, mikä on yksi yhtenäisen peruskoulun ideologiasta. Oppilaskunnasta nousi useita huolenaiheita koskien matkoja eri toimipisteiden välillä.

Koulujen painotukset

Päätöksentekoon pitää sisällyttää myös syntyvien uusien yhtenäisten peruskoulujen painotukset. Alueella on vahvasti eri painotuksiin suuntautuneita kouluja, joissa painotetun opetuksen toteuttamisessa on pitkät perinteet ja vahvaa osaamista. Lisäksi myös toimitilat on suunnattu palvelemaan näiden painotusten jatkumista. Syksyllä 2016 valmistuvassa Vuosaaren ala-asteen perusparannuskorjauksessa koulun tilat on suunniteltu juurikin musiikkipainotuksen toteuttamista ajatellen. Oppilaskunta oli vahvasti huolissaan painotusten jatkumisesta ja toivoi erityisesti painotuksen jatkumista koko yhtenäisen peruskoulun ajan.

Alustavissa opetusvirastossa käydyissä keskusteluissa on tullut esille, että yhtenäinen peruskoulu, joka syntyy Tehtaanpuiston yläasteen, Mustakiven ala-asteen ja Vuosaaren ala-asteen yhdistyessä, tulisi mahdollisesti menettämään painotusaineina Tehtaanpuiston yläasteella nyt olevan liikunnan sekä Vuosaaren ala-asteen musiikin. Alueen koululaisille, kuten myös koulujen henkilökunnille ja koko koulujen identiteetille, tämän osaamisen ja näiden perinteiden hyödyntämättä jättäminen on merkittävä menetys.

Remontoinnin aiheuttamat haitat toimintaan ja käytettävissä olevien tilojen muuntelu

Emme ole saaneet riittävää selvitystä siitä, miten nykyisen Mustakiven koulun tiloja voidaan muuttaa siten, että Tehtaanpuiston yläasteen, Mustakiven ala-asteen ja Vuosaaren ala-asteen yhdistyttyä uuden yhtenäisen peruskoulun kaikki oppilaat saadaan mahtumaan

nykyisiin Mustakiven ja Vuosaaren ala-asteen tiloihin. On vain todettu, että koulujen oppilaaksiottomääriä ohjataan rajaamalla alueen oppilaaksiottorajoja. Mielestämme päätöstä yhdistymisestä ei voida tehdä, ennen kuin em. asiat on selvitetty. Nykyisissä koulurakennuksissa ei ole tilaa arvioidulle oppilasmäärän kasvulle. Niissä ei myöskään ole mahdollisuuksia toteuttaa yläkoulun opetussuunnitelman vaatimaa opetusta, sillä kouluissa ei ole esim. kotitalouden, fysiikan, kemian ja käsityön opetukseen vaadittavia aineluokkatiloja. Vuosaaren ala-asteen valmistumassa oleva peruskorjaus on suunniteltu vain alakoulun toimintoja ajatellen.

Pelkona on, että jo useamman vuoden jatkunut remontti jatkuu edelleen hieman erilaisessa muodossa Vuosaaren ala-asteella ja häiritsee normaalia koulutyötä. Oppilaskunnalta tuli tähän aiheeseen useita kommentteja, että tällä hetkellä remontti häiritsee heidän koulutyötään. Etäisyydet koulun sisälläkin ovat pitkät siirryttäessä parakeista sisätiloihin. Puhumattakaan siitä kuinka paljon niin tärkeä välitunti- ja sisäliikunta sekä ulkoilu ovat kärsineet näinä remontointiaikoina.

Uusien yhtenäisen peruskoulun tilojen valmistuminen vie vuosia, josta väistämättä seuraa se, että osa lapsista viettää vielä yläkoulunkin poikkeusolosuhteissa.

Remontin keskellä vaativan koulutyön tekeminen on myös erityinen haaste opettajille ihan toiminnan häiriöiden takia mutta myös monien turvallisuusriskien takia, joita remontin aikana on myös realisoitunut. Opettajakunta on ollut motivoitunut työhönsä ja ilmapiiri koulussa on hyvä mutta nykyisen tulevaisuuden valossa pelkäämme, että opettajakuntaan tulee ulosvirtaamaa, opettajat vaihtuvat ja työilmapiiri laskee.

Väestöennusteet

Suhtaudumme kriittisesti väestöennusteisiin, joita on käytetty palveluverkkosuunnitelmien ja -esityksen pohjana. Ennusteiden mukaan Vuosaaren lapsiluku ei tule kasvamaan seuraavan kymmenen vuoden kuluessa. Vuosaareen on kuitenkin kaavoitettu asuntoja noin kymmenelletuhannelle uudelle asukkaalle tällä ajanjaksolla. Alueella asuu tällä hetkellä noin 10% helsinkiläislapsista ja –nuorista ja paljon maahanmuuttajaperheitä, joiden lapsiluku on runsas. Vuosaareissa on myös runsaasti suuria 60-luvulla rakennettuja asuntoja, joissa asuu iäkästä väestöä. Näiden asuntojen vapauduttua markkinoille, on todennäköistä, että asuntoihin muuttaa juurikin lapsiperheitä.

Nykyisen esityksen, jossa alueen kahdeksan koulua yhdistyvät neljäksi suureksi yksiköksi, toteutumiseen liittyy merkittävä riski, että alueen koulut eivät lähitulevaisuudessa pysty vastaanottamaan kaikkia alueen lapsia.

Yhdistymisen onnistumismahdollisuudet ja isojen yhtenäiskoulujen haasteet

Suunnitelman toteuttaminen vaatii vielä lisäselvityksiä väestöennusteiden, tilojen toimivuuden ja painotusten osalta. Pitää muistaa, että tähän nykyiseen ehdotukseen tultiin äänestämällä kahdesta vaihtoehdosta, jossa oli tavallaan pakko valita toinen vaikka kumpikaan ei tuntunut oikealta ja hyvältä ratkaisulta. Näistä lähtökohdista lähdetessä muutokseen osallistuvien sitouttaminen tulee olemaan vaikeaa.

Reilusti yli tuhannen oppilaan yhtenäiskoulut ovat massalaitoksia ja isot oppilasmäärät herättivät huolta myös oppilaskunnan keskuudessa. Näin suuret yksiköt sotivat Helsingin opetusviraston omia arvoja, kuten yksilöllisyyden huomioimista, yhteisöllisyyttä, yksilön vaikutusmahdollisuuksia ja turvallisuutta vastaan. On huomioitava, että alueen kouluissa on runsaasti maahanmuuttajia sekä erityisen tuen tarvitsevia oppilaita.

Johtokunnan ehdotus toimivammasta ratkaisusta

Tehtaanpuiston yläaste (liikunta) ja Vuosaaren ala-aste (musiikki) ovat molemmat painotustensa ansiosta vetovoimaisia kouluja. Ne on järkevä sijoittaa ne eri yksiköihin, jolloin muutosten haasteissa kaksi vahvuutta jatkuu Vuosaaressa.

Vuosaaren ala-asteen yhdistyminen Heteniityn ala-asteen ja Vuosaaren peruskoulun Koukkusaaren toimipisteen kanssa loisi vahvan Pohjois- ja Keski-Vuosaaren yhtenäisen peruskoulun, jossa säilyisi musiikkipainotus jatkumona vuosiluokilla 3-9. Tätä ratkaisua puoltavat ensisijaisesti koulujen läheisyys ja toisiaan täydentävät tilaratkaisut sekä jo olemassa oleva luonnollinen yhteistoiminta.

Tehtaanpuiston yläasteen liikuntaluokkien yhdistyminen Mustakiven ala-asteen koulun sekä Kallahden peruskoulun kanssa olisi luontevaa. Jo olemassa ja suunnitelmissa olevien hyvien liikuntatilojen ansiosta näin syntyneessä koulussa voitaisiin säilyttää liikuntapainotus.

Meri-Rastilan ala-asteen ja Vuosaaren peruskoulun Venemestarintien toimipisteen yhdistäminen tasaisivat alueen koulujen epätasaisia maahanmuuttajaprosentteja. Yhdistyntyttä Meri-Rastilan peruskoulua on myös mahdollista opetusviraston selvityksen mukaan laajentaa, mikäli Vuosaaren koulupaikoista tulee lähivuosina pulaa.

Tässä mallissa nykyisen Tehtaanpuiston yläasteen oppilasvirrat (ei liikuntapainotus) tasapainottuisivat Kallahden peruskoulun, Vuosaaren peruskoulun sekä Meri-Rastilan peruskoulun kesken.

Helsingissä 11.1.2016

Vuosaaren johtokunnan puolesta

Kaisu Kiiskilä
Johtokunnan puheenjohtaja